T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 20
KARAR NO : 2016 /448
KARAR TR : 24.10.2016

ÖZET : 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. T.
Vekili : Av. M.A.S.
Davalı : T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü
Vekilleri : Av. H. G., Av. G.A.

O L A Y : Davacı vekili, müvekkilinin bankadan çekmiş olduğu kredi nedeniyle dosya masrafı adı altında yapılan kesinti ile ilgili bilgi ve belgelerin ücretsiz olarak tarafına gönderilmesi talebinin reddine ilişkin Ziraat Bankası A.Ş. Siirt Şubesinin 15.04.2014 tarih ve 964-377 sayılı işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Dava dilekçesi 5.8.2014 tarihinde davalı tarafa tebliğ edilmiş, davalı tarafından süresi içerisinde savunma dilekçesi verilmediğinden, dava dosyası 4.9.2014 tarihinde tekemmül etmiştir. Bu süreçte davalı kuruluş görev itirazında bulunmamıştır.

Davalı vekillerince, 11.3.2015 tarihinde nöbetçi idare mahkemesi, 23.3.2015 tarihinde davanın görüldüğü idare mahkemesi kayıtlarına giren ara kararına cevap dilekçesi ile davada Adli Yargının görevli olduğu ileri sürülerek görev itirazında bulunulmuştur.

BATMAN İDARE MAHKEMESİ; 25.5.2015 gün ve E:2014/1310 sayı ile, 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 1. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında, Yasa'nın amacının, bankaların özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin tamamının özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişilere satışının gerçekleştirilmesi olarak belirtildiği ve anonim şirket statüsünde bulunan bankaların bu Yasa'da yer alan hükümler dışında 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile genel hükümlere tabi olduğunun belirtildiği; Yasanın anılan hükmünün, davalı Bankanın kamu bankası olma niteliğini ortadan kaldırmadığı, Bankanın, halen sermayesinin tamamının kamuya ait olması nedeniyle kamu kurumu niteliğini sürdürdüğü; Yasanın 4. maddesinde de bu Yasa'nın, Banka hakkında, sermayesindeki kamu payı %50'nin altına düşünceye kadar uygulanacağının hükme bağlandığı; bu durumda, özelleştirme amacıyla yeniden yapılandırma çalışmaları devam eden ve sermayesinin tamamı kamuya ait olan davalı Banka tarafından tesis edilen söz konusu işlemin yargısal denetiminin idari yargıda yapılması gerektiği sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle; davalı idarenin görev itirazının reddine ve mahkemelerinin görevliliğine karar vermiştir.

Davalı vekillerince, 16.6.2015 havale tarihli dilekçe ile, Adli Yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması isteminde bulunulmuştur.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; "(…) Bilindiği gibi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" kenar başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Kamu kurulularınca alınan idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek açılan ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek, idarenin hukuka uygunluğunun sağlanmasıdır.

Öte yandan, 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 1.maddesinde,

"1.Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin (bankalar) çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin tamamına kadarının özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişilere satışının gerçekleştirilmesidir.

2.Bankalar, anonim şirket statüsündedirler.

3.Bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile genel hükümlere tabidirler.

4.Bankaların çalışma konuları ve amaçları, merkezleri, sermaye miktarları, hisseleri, genel kurulları, yönetim ve denetim organları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile faaliyetlerine, devir, birleşme, fesih ve tasfiyelerine ilişkin diğer esaslar, ana sözleşmelerinde gösterilir.

Bankaların yıllık faaliyetleri ile ilgili olarak (2000 yılı faaliyetleri dahil) genel kurullarına sunacağı yıllık bilançoları

ile kâr ve zarar cetvellerinin; 4389 sayılı Bankalar Kanununun 13 üncü maddesinin (2) numaralı fikrasında belirtilen bağımsız denetim kuruluşlarınca onaylanması şarttır.

5.233 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 399 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, (...) (1) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 237 sayılı Taşıt Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 13 üncü maddesi ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 277 nci maddesi 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu, 195 sayılı Basın İlân Kurumu Teşkiline Dair Kanun ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Malî ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname bankalar hakkında uygulanmaz." hükümlerine;

Aynı Kanunun 3. maddesinin beşinci fikrasında ise, "Bankalarda 4857 sayılı İş Kanununa tâbi olarak çalışanlarla bankalar arasında çıkacak ihtilaflarda iş mahkemeleri görevlidir." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer yandan Anayasa Mahkemesi'nin 14.3.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 25.6.2002 tarih, 2002/31 E., 2002/58 K. sayılı kararında; 'T.C. Ziraat Bankası ve Türkiye Halk Bankası, 4603 sayılı Kanun ile kamu iktisadi teşebbüsü kurallarına tabi iktisadi devlet teşekkülü statüsünden çıkarılarak özel hukuk kurallarına bağlı anonim şirket konumuna geçirilmişlerdir. Başka bir anlatımla belirtilen bankaların yürüttüğü hizmetler yasa ile kamu hizmeti olmaktan çıkarılmıştır. Bu durumda, statüsü değiştirilen bankalar tarafından yürütülen hizmeti, Anayasa'nın 128. maddesinde belirtilen genel idare esaslarına göre yapılan asli ve sürekli bir kamu hizmeti ve burada çalışan personeli de memur ya da diğer kamu görevlisi olarak nitelemek olanaklı değildir." şeklinde açıklama yapılmak suretiyle, iptal isteminin reddine karar verilmiştir.

Bu açıklamalar karşısında, davalı bankanın, 4603 sayılı Kanun çerçevesinde tamamen özel hukuk hükümlerine tabi kılındığı, gerek personel istihdamı ve gerekse diğer işlemlerinde karlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda hareket eden sektördeki diğer özel bankalardan farkı olmayan tamamen Bankalar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre işletilen anonim şirket niteliğini taşıdığı açıktır.

Bunların dışında, 19.10.2005 gün ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 2. maddesinde; "Türkiye'de kurulu mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubeleri, finansal holding şirketleri, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bunların faaliyetleri bu Kanun hükümlerine tabidir./ Özel kanunlarla kurulmuş olan bankalar hakkında da kanunlarında yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümleri uygulanır./ Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler tatbik olunur." denilmek sureti ile 4603 sayılı Kanun'da hüküm bulunmayan hallerde 5411 sayılı Bankacılık Kanununun uygulanacağı, bu kanunda düzenlenmeyen konularda ise genel hükümlere göre sorunun çözüleceği belirtilmiştir.

Yine 5411 sayılı Kanunun 76. maddesinin birinci fikrasında, "Bankalar, müşterilerinin, verilen hizmetlerden kaynaklanan her türlü sorularına cevap verecek bir sistem kurmakla ve bu hizmetle ilgili bilgiyi müşterilerine bildirmekle yükümlüdür. Bankalar, kredi sözleşmelerinin onaylı bir örneğini müşterilerine vermek zorundadır. Talepleri hâlinde müşteri ile yapılan diğer işlemlere ilişkin her türlü belgenin bir örneği de müşterilere verilir." şeklindeki hüküm ile bankalara kredi sözleşmelerinin onaylı bir örneğini müşterilerine verme zorunluluğu getirilmiş, müşteri ile yapılan diğer işlemlere ilişkin belgelerin verilmesi hususunu ise müşterinin talebine bıraktığı anlaşılmıştır.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 23. maddesinde, "Kredi verenin ve varsa kredi aracısının, tüketiciye, teklif ettikleri kredi sözleşmesinin koşullarını içeren sözleşme öncesi bilgi formunu, sözleşmenin kurulmasından makul bir süre önce vermesi zorunludur." hükmü uyarınca da, tüketici kredi sözleşmelerinin tüketiciye verilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan yasal mevzuat çerçevesinde, tüketici kredi sözleşmelerinin taraflarından biri olan davalı T.C. Ziraat Bankası A.Ş'nin 4603 sayılı Kanunun 1. maddesi ve 5411 sayılı Kanunun 2. maddesi gereğince genel hükümlere tabi anonim şirket sıfatı ile özel hukuk tüzel kişisi niteliğine sahip olduğunun anlaşılması karşısında, somut olayda, davalı banka ile davacı arasındaki ilişkinin özel hukuk ilişkisi olduğu, taraflar arasındaki bu ilişkinin, kamu otoritesine ve yetkisine dayalı, tek yanlı ve resen yapılan idari işlem ve eylemden kaynaklanmadığı sonucuna varılmaktadır.

Buna göre, tarafların özgür iradeleri ile imzaladıkları sözleşmeye dayalı olarak davacı tarafından, davalı bankadan çekilen kredi nedeniyle dosya masrafı adı altında yapılan kesinti ile ilgili bilgi ve belgelerin ücretsiz olarak tarafına verilmesi talebinin reddine dair işlemin iptaline ilişkin davanın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği…" düşüncesiyle; 2247 sayılı Kanunun 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre, Danıştay Başsavcısı'ndan yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; "(…) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" kenar başlıklı 2. maddesinde, İdari dava türleri: a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Kamu kurumlarınca alınan idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek açılan ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek, idarenin hukuka uygunluğunun sağlanmasıdır.

Öte yandan, 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 1. maddesinde,

"1. Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin (bankalar) çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin tamamına kadarının özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişilere satışının gerçekleştirilmesidir.

2.Bankalar, anonim şirket statüsündedirler.

Bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile genel hükümlere tabidirler.

3.Bankaların çalışma konuları ve amaçları, merkezleri, sermaye miktarları, hisseleri, genel kurulları, yönetim ve denetim organları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile faaliyetlerine, devir, birleşme, fesih ve tasfiyelerine ilişkin diğer esaslar, ana sözleşmelerinde gösterilir.

4.Bankaların yıllık faaliyetleri ile ilgili olarak (2000 yılı faaliyetleri dahil) genel kurullarına sunacağı yıllık bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerinin; 4389 sayılı Bankalar Kanununun 13 üncü maddesinin (2) numaralı fikrasında belirtilen bağımsız denetim kuruluşlarınca onaylanması şarttır.

5. 233 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 399 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, (...) (1) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 237 sayılı Taşıt Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 13 üncü maddesi ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 277 nci maddesi, 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu, 195 sayılı Basın İlân Kurumu Teşkiline Dair Kanun ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Malî ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname bankalar hakkında uygulanmaz." hükümlerine;

Aynı Kanunun 3. maddesinin beşinci fikrasında ise, "Bankalarda 4857 sayılı İş Kanununa tâbi olarak çalışanlarla bankalar arasında çıkacak ihtilaflarda iş mahkemeleri görevlidir," hükmüne yer verilmiştir.

Diğer yandan Anayasa Mahkemesinin 14.3.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 25.6.2002 gün ve E: 2002/31, K: 2002/58 sayılı kararında; "T.C. Ziraat Bankası ve Türkiye Halk Bankası, 4603 sayılı Kanun ile kamu iktisadi teşebbüsü kurallarına tabi iktisadi devlet teşekkülü statüsünden çıkarılarak özel hukuk kurallarına bağlı anonim şirket konumuna geçirilmişlerdir. Başka bir anlatımla belirtilen bankaların yürüttüğü hizmetler yasa ile kamu hizmeti olmaktan çıkarılmıştır. Bu durumda, statüsü değiştirilen bankalar tarafından yürütülen hizmeti, Anayasa'nın 128. maddesinde belirtilen genel idare esaslarına göre yapılan asli ve sürekli bir kamu hizmeti ve burada çalışan personeli de memur ya da diğer kamu görevlisi olarak nitelemek olanaklı değildir." şeklinde açıklama yapılmak suretiyle, iptal isteminin reddine karar verilmiştir.

Bu açıklamalar karşısında, davalı bankanın, 4603 sayılı Kanun çerçevesinde tamamen özel hukuk hükümlerine tabi kılındığı, gerek personel istihdamı ve gerekse diğer işlemlerinde karlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda hareket eden sektördeki diğer özel-bankalardan farkı olmayan tamamen Bankalar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre işletilen anonim şirket niteliğini taşıdığı açıktır.

Bunların dışında, 19.10.2005 gün ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 2. maddesinde; "Türkiye'de kurulu mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubeleri, finansal holding şirketleri, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bunların faaliyetleri bu Kanun hükümlerine tabidir. Özel kanunlarla kurulmuş olan bankalar hakkında da kanunlarında yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümleri uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler tatbik olunur." denilmek suretiyle 4603 sayılı Kanun'da hüküm bulunmayan hallerde 5411 sayılı Bankacılık Kanununun uygulanacağı, bu kanunda düzenlenmeyen konularda ise genel hükümlere göre sorunun çözüleceği belirtilmiştir.

Yine 5411 sayılı Kanunun 76. maddesinin birinci fikrasında, "Bankalar, müşterilerinin, verilen hizmetlerden kaynaklanan her türlü sorularına cevap verecek bir sistem kurmakla ve bu hizmetle ilgili bilgiyi müşterilerine bildirmekle yükümlüdür. Bankalar, kredi sözleşmelerinin onaylı bir örneğini müşterilerine vermek zorundadır. Talepleri hâlinde müşteri ile yapılan diğer işlemlere ilişkin her türlü belgenin bir örneği de müşterilere verilir." şeklindeki hüküm ile bankalara kredi sözleşmelerinin onaylı bir örneğini müşterilerine verme zorunluluğu getirilmiş, müşteri ile yapılan diğer işlemlere ilişkin belgelerin verilmesi hususunu ise müşterinin talebine bıraktığı anlaşılmıştır.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 23. maddesinde, "Kredi verenin ve varsa kredi aracısının, tüketiciye, teklif ettikleri kredi sözleşmesinin koşullarını içeren sözleşme öncesi bilgi formunu, sözleşmenin kurulmasından makul bir süre önce vermesi zorunludur." hükmü uyarınca da, tüketici kredi sözleşmelerinin tüketiciye verilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan yasal mevzuat çerçevesinde, tüketici kredi sözleşmelerinin taraflarından biri olan davalı T.C. Ziraat Bankası A.Ş.' nin 4603 sayılı Kanunun 1. maddesi ve 5411 sayılı Kanunun 2. maddesi gereğince genel hükümlere tabi anonim şirket sıfatı ile özel hukuk tüzel kişisi niteliğine sahip olduğunun anlaşılması karşısında, somut olayda, davalı banka ile davacı arasındaki ilişkinin kredi sözleşmesinden kaynaklanan özel hukuk ilişkisi olduğu, taraflar arasındaki bu ilişkinin, kamu otoritesine ve yetkisine dayalı, tek yanlı ve resen yapılan idari işlem ve eylemden kaynaklanmadığı sonucuna varılmaktadır.

Buna göre, tarafların özgür iradeleri ile imzaladıkları sözleşmeye dayalı olarak davacı tarafından, davalı bankadan çekilen kredi nedeniyle dosya masrafı adı altında yapılan kesinti ile ilgili bilgi ve belgelerin ücretsiz olarak tarafına verilmesi talebinin reddine dair işlemin iptaline ilişkin davanın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi…" gerektiği yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 24.10.2016 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, anılan Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 10. maddesinde, "Görev uyuşmazlığı çıkarma; adli, idari ve askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir.

Yetkili Başsavcı veya Başkanunsözcüsünün Uyuşmazlık Mahkemesinden istekte bulunabilmesi için, görev itirazının, hukuk mahkemelerinde en geç birinci oturumda, ceza mahkemelerinde delillerin ikamesine başlamadan önce; idari yargı yerlerinde de dilekçe ve savunma evresi tamamlanmadan yapılmış olması ve yargı yerlerinin de kendilerinin görevli olduklarına karar vermiş bulunmaları şarttır.

Görev itirazının yargı merciince yerinde görülerek görevsizlik kararı verilmesi halinde, görev konusunun Uyuşmazlık Mahkemesince incelenebilmesi, temyizen bu kararın bozulmuş ve yargı merciince de bozmaya uyularak görevli olduğuna karar verilmiş bulunmasına bağlıdır.

Uyuşmazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makam; reddedilen görevsizlik itirazı adli yargı yararına ileri sürülmüş ise Cumhuriyet Başsavcısı, idari yargı yararına ileri sürülmüş ise Danıştay Başkanunsözcüsü, askeri ceza yargısı yararına ileri sürülmüş ise Askeri Yargıtay Başsavcısı, Askeri İdari Yargı yararına ileri sürülmüş ise bu mahkemenin Başkanunsözcüsüdür.

Görev itirazının reddine ilişkin karara karşı itiraz yolunun açık bulunduğu ceza davalarında ret kararı kesinleşmeden uyuşmazlık çıkarma istenemez" denilmiş; 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Tebligat ve cevap verme" başlıklı 16. maddesinde; "– 1. Dava dilekçelerinin ve eklerinin birer örneği davalıya, davalının vereceği savunma davacıya tebliğ olunur.

2. Davacının ikinci dilekçesi davalıya, davalının vereceği ikinci savunma da davacıya tebliğ edilir. Buna karşı davacı cevap veremez. Ancak, davalının ikinci savunmasında, davacının cevaplandırmasını gerektiren hususlar bulunduğu, davanın görülmesi sırasında anlaşılırsa, davacıya cevap vermesi için bir süre verilir.

3.Taraflar, yapılacak tebliğlere karşı, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde cevap verebilirler. Bu süre, ancak haklı sebeplerin bulunması halinde, taraflardan birinin isteği üzerine görevli mahkeme kararı ile otuz günü geçmemek ve bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir. Sürenin geçmesinden sonra yapılan uzatma talepleri kabul edilmez.

4. Taraflar, sürenin geçmesinden sonra verecekleri savunmalara veya ikinci dilekçelere dayanarak hak iddia edemezler. (Ek cümle: 11/4/2013-6459/4 md.) Ancak, tam yargı davalarında dava dilekçesinde belirtilen miktar, süre veya diğer usul kuralları gözetilmeksizin nihai karar verilinceye kadar, harcı ödenmek suretiyle bir defaya mahsus olmak üzere artırılabilir ve miktarın artırılmasına ilişkin dilekçe otuz gün içinde cevap verilmek üzere karşı tarafa tebliğ edilir.

5. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/8 md.) Davalara ilişkin işlem dosyalarının aslı veya onaylı örneği idarenin savunması ile birlikte, Danıştay veya ilgili mahkeme başkanlığına gönderilir.

6. (Ek: 2/7/2012 - 6352/54 md.) Danıştayda ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülen davalarda savcının esas hakkındaki yazılı düşüncesi taraflara tebliğ edilir. Taraflar, tebliğden itibaren on gün içinde görüşlerini yazılı olarak bildirebilirler." denilmiştir.

Olayda, Batman İdare Mahkemesi'nce bakılan davada; davalı kurum vekillerince, 5.8.2014 tarihinde tebliğ edilen dava dilekçesine karşı süresi içerisinde savunma verilmediği ve görev itirazında bulunulmadığı; dava dosyasının 4.9.2014 tarihinde tekemmül ettiği; ancak, davalı vekillerince, 11.3.2015 tarihinde Ankara Nöbetçi İdare Mahkemesi, 23.3.2015 tarihinde ise davanın görüldüğü Batman İdare Mahkemesi kayıtlarına giren ara kararına cevap dilekçesi ile davada Adli Yargının görevli olduğu ileri sürülerek görev itirazında bulunulduğu anlaşılmıştır.

Bu durumda; davalı idare vekilleri tarafından, Batman İdare Mahkemesindeki davada, savunma evresi tamamlandıktan sonra yapılan görev itirazının süresinde olduğunun kabulü mümkün değildir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, anılan Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç :2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, anılan Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 24.10.2016 gününde BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Nuri | Ali | Yusuf Ziyaattin | Alaittin Ali |
| NECİPOĞLU | ÇOLAK | CENİK | ÖĞÜŞ |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Süleyman Hilmi | Mehmet | Yüksel |
| AYDIN | AKBULUT | DOĞAN |